

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, et.12
mun. Chișinău, MD-2004, Republica Moldova
+373 22 820 882 | +373 60 246 352
secretariat@vettingmd.eu | www.vettingmd.eu

RAPORT DE EVALUARE

aprobat conform articolului 23

din Regulamentul de organizare și funcționare

ADRIAN CERBU

candidat la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție

subiect al evaluării conform articolului 3 alin. (1) din Legea nr. 65/2023

19 martie 2024

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

Cuprins

I. Introducere	3
II. Subiectul evaluării.....	3
III. Criteriile de evaluare.....	4
IV. Procedura de evaluare	5
V. Analiza	7
VI. Concluzia	12
VII. Acțiuni ulterioare și publicarea	12

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

Comisia de evaluare instituită prin Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (în continuare „Legea nr. 65/2023”) a deliberat în privat la 4 martie și 19 martie 2024.

Membrii participanți au fost:

1. Scott BALES
2. Andrei BIVOL
3. Lilian ENCIU
4. Iurie GAȚCAN
5. Lavly PERLING

Dna Maria Giuliana CIVININI, membră a Comisiei, a lipsit de la audierea din 4 martie 2024 și nu a participat la aprobarea prezentului raport. Pe baza activității sale de colectare și revizuire a informațiilor, precum și a explicațiilor oferite de subiect în cadrul audierii publice, dar și a deliberărilor ulterioare, Comisia a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport îl vizează pe dl Adrian Cerbu (în continuare „subiect”), candidat la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție.
2. Comisia a desfășurat evaluarea în conformitate cu Legea nr. 65/2023 și cu Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei (în continuare „Regulament”).
3. Comisia a decis, cu majoritate de voturi, că subiectul corespunde criteriilor prevăzute în Legea nr. 65/2023.

II. Subiectul evaluării

4. În perioada anilor 2002-2018, subiectul a fost lector universitar la Universitatea de Stat din Moldova.
5. În perioada anilor 2012-2017, subiectul a fost judecător la Judecătoria Bălți. Din 2017 până în prezent, subiectul este judecător la Judecătoria Criuleni. De asemenea, subiectul este membru al Consiliului Institutului Național al Justiției.
6. Subiectul a obținut o diplomă de licență în drept în 2002 și o diplomă de master în 2003 la Universitatea de Stat din Moldova. În 2008, subiectul și-a finalizat studiile de doctorat la aceeași universitate.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

III. Criteriile de evaluare

7. Potrivit articolului 11 alin. (1) din Legea nr. 65/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.
8. În conformitate cu articolul 11 alin. (2) din aceeași lege, un subiect:
 - „[...] nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:
 - a) în ultimii 5 ani, acesta a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese incompatibile cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.”
9. Conform articolului 11 alin. (3) din aceeași lege, un subiect:
 - „[...] nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:
 - a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului.”
10. Potrivit articolului 20 alin. (1) din aceeași lege:
 - „Candidații la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție sunt evaluați conform prevederilor prezentei legi.”
11. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 este de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii îl constituie 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii îl constituie 58.500 MDL.
12. Articolul 11 alin. (4) din Legea nr. 65/2023 stabilește competența Comisiei de a verifica diverse aspecte referitoare la evaluarea integrității financiare a subiectului, inclusiv achitarea impozitelor, respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, precum și modul de dobândire a averii.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

13. Potrivit articolului 11 alin. (5) din Legea nr. 65/2023, în procesul evaluării integrității financiare a subiectului, Comisia de evaluare ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la articolul 33 alineatele (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.
14. Comisia este ghidată de prevederile și de regimul juridic în vigoare la momentul comiterii faptelor, pentru a stabili dacă subiectul a respectat normele de etică și conduită profesională, s-a implicat în acțiuni sau conflicte de interese incompatibile cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, a respectat legislația fiscală sau regimul juridic al declarării averii și intereselor personale.
15. În final, în conformitate cu articolul 11 alineatele (2) și (3) din Legea 65/2023, Comisia stabilește că un subiect nu corespunde criteriilor de integritate etică și financiară în cazul în care are dubii serioase determinate de faptele care sunt considerate încălcări ale criteriilor de evaluare. Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare textul care îl însoțește, *i.e.* „determinate de faptul că”. Teza în discuție sugerează că Comisia trebuie să stabilească „faptul” că o anumită conduită a avut loc. În situația în care Comisia are dubii întemeiate referitoare la anumite fapte care ar putea conduce la nepromovarea evaluării, subiectul va avea posibilitatea să se opună acestor constatări și să prezinte argumente în apărarea sa, în conformitate cu articolul 15 alin. (1) din Legea nr. 65/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate în cadrul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

16. La 23 august 2023, pe baza articolului 21 alin. (5) din Legea nr.65/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii informația care cuprinde candidatura subiectului pentru funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție.
17. La 24 august 2023, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze, în termen de 10 de zile de la data notificării, un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 65/2023. La 3 septembrie 2023, subiectul a returnat declarațiile și chestionarul completate.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

18. Având în vedere că legea stabilește perioade diferite de evaluare pentru criteriile de integritate etică și financiară citate mai sus, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii în ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. În funcție de criteriu, perioada evaluării a cuprins anii 2018-2022, 2013-2022 sau 2011-2022.
19. În ultimii 12 ani, subiectul a fost subiect al declarării, atât pe baza Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și pe baza prevederilor anterioare ale Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.
20. Comisia a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Sursele care au oferit informații despre candidat au inclus Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci (Banca Socială S.A, BCR Chișinău S.A., Banca de Economii S.A., Comerțbank S.A., Energbank S.A., EuroCreditBank S.A., Eximbank S.A., FinComBank S.A., MAIB S.A., Moldinconbank S.A., OTP Bank S.A., Victoriabank S.A.), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Agenția Servicii Publice, alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare sau articolele jurnalistice de investigație. Nu au fost primite petiții sau informații din partea societății civile. Toate informațiile acumulate au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și a relevanței.
21. La 12 decembrie 2023, în vederea clarificării anumitor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare, până la 19 decembrie 2024. La 13 decembrie 2023, subiectul a solicitat prelungirea termenului. Comisia a prelungit termenul până la 27 decembrie 2024. Subiectul a răspuns în mod parțial și a solicitat o nouă prelungire a termenului. Comisia a acceptat prelungirea termenului până la 2 ianuarie 2024. La 3 ianuarie 2024, subiectul a trimis răspunsurile și documentele.
22. La 22 februarie 2024, Comisia i-a comunicat subiectului că nu a identificat aspecte care generează dubii cu privire la respectarea de către acesta a criteriilor etice și financiare și l-a invitat să participe la o audiere, prin intermediul mijloacelor de telecomunicații, programată pentru data de 4 martie 2024. Astfel cum prevede articolul 22 alin. (4) din Regulament, subiectul a solicitat și, prin urmare, a obținut acces, la 29 februarie 2024, la toate materialele din dosarul său de evaluare.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

23. La 4 martie 2024, Comisia a organizat o audiere publică prin intermediul mijloacelor de telecomunicații. În cadrul audierii, subiectul a reafirmat corectitudinea răspunsurilor sale din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile pe care le-a oferit anterior.

V. Analiza

24. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza concluziilor Comisiei.

25. Pe baza informațiilor colectate, Comisia a solicitat clarificări suplimentare de la subiect cu privire la următoarele aspecte:

- (a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri (avere inexplicabilă) pentru 2011 și 2020;
- (b) nedeclararea unui împrumut;
- (c) nedeclararea conturilor bancare;
- (d) potențială admitere a unei incompatibilități și
- (e) tranzacții efectuate de către socrii subiectului și transferuri bancare primite de tatăl subiectului și de socrii subiectului.

▪ **Avere inexplicabilă pentru anii 2011 și 2020**

26. Pe parcursul evaluării, Comisia a obținut informații referitoare la sursele de venit ale gospodăriei subiectului. Veniturile erau formate în mare măsură din salariul de judecător la Judecătoria Bălți și Judecătoria Criuleni al subiectului și din onorariile primite de soția sa din contractele încheiate cu Consiliul European. În perioada anilor 2011-2022, anii 2011 (-7.591) și 2020 (-107.286) au fost singurii în care Comisia a calculat un flux de numerar negativ pentru gospodăria subiectului în cuantum de -114.877 lei.

27. Chiar dacă fluxul de numerar negativ pentru acești ani ar fi fost considerat avere nejustificată, cuantumul nu depășește pragul de 234.000 lei prevăzut la articolul 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023. Astfel, Comisia nu a solicitat explicații suplimentare cu privire la acest aspect.

▪ **Nedeclararea unui împrumut**

28. În evaluarea sa, Comisia a identificat că în 2021 subiectul a obținut un împrumut în valoare de 50.000 de lei de la MAIB. Acest împrumut nu a fost declarat de subiect în declarația sa de avere și de interese pentru anul 2021.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

29. Conform explicațiilor subiectului, contractul cu banca a fost încheiat în decembrie 2021. Potrivit subiectului, împrumutul nu a fost declarat în declarația pentru anul 2021 din cauza unei confuzii cu privire la regulile declarării. La acea dată, nu era clar dacă trebuia să declare împrumutul pentru anul în care l-a primit sau pentru anul în care trebuia să plătească prima rată. Această eroare a fost corectată prin declararea împrumutului în anul următor. Comisia a constatat că, într-adevăr, subiectul a declarat împrumutul în declarația pentru anul 2022.
30. Comisia consideră rezonabile explicațiile subiectului potrivit cărora nedeclararea ar fi putut constitui rezultatul unei confuzii. De asemenea, acesta a declarat împrumutul în următoarea declarație depusă la Autoritatea Națională de Integritate, ceea ce demonstrează buna sa credință și faptul că nu a intenționat să ascundă această informație.
31. Aspectul în discuție este insuficient pentru a stabili că subiectul nu îndeplinește criteriile de integritate etică și financiară stabilite la articolul 11 din Legea nr. 65/2023.
- **Nedeclararea conturilor bancare**
32. În conformitate cu articolul 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1264/2002 (în vigoare până la 1 august 2016), subiectul declarării avea obligația de a declara la Comisia Națională de Integritate, între altele, conturile bancare.
33. Deopotrivă cu dispozițiile articolului 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr.1264/2002, Instrucțiunea privind modul de completare a declarației nu prevedea un prag peste care subiectul declarației trebuia să declare conturile bancare ale soțului/soției. Prin urmare, subiectul era obligat să declare toate conturile sale bancare și ale soțului/soției, indiferent de valoarea acestora la data depunerii declarației.
34. În cadrul analizei sale, Comisia a constatat că, în perioada 2012-2015, subiectul nu a declarat 10 conturi bancare (dintre care patru aparțineau soției sale).
35. Fiind întrebat despre aceste aspecte, subiectul a notat că, în perioada 2012-2015, a declarat veniturile salariale care au fost transferate în conturile de salarii. Conturile bancare nu au fost declarate deoarece a crezut, în mod eronat, că declararea sumelor transferate pe conturi este suficientă pentru a îndeplini exigența referitoare la declararea conturilor.
36. Totodată, subiectul a informat Comisia că, potrivit explicațiilor soției sale, la momentul completării acestor declarații, formularul era nou și nu existau

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

standarde uniforme de completare a acestuia în cadrul procuraturii (unde lucra la acea dată). Acesta a constituit motivul pentru care a fost omisă declararea conturilor active.

37. Potrivit subiectului, conturile bancare în discuție nu îi aparțineau lui, ci băncii. De regulă, atunci când îți este aprobată o cerere de împrumut, are loc deschiderea unui cont bancar pentru acordarea împrumutului. Persoana încheie un acord de împrumut, nu un acord de obținere a unui cont bancar. Subiectul a susținut că, în cazul salariilor, angajatorul decide ce bancă va administra contul pentru perioada specificată, iar angajatul primește un card de la bancă. De exemplu, în perioada 2019-2021, el a închis diverse conturi bancare active care timp de mai mulți ani nu aveau rulaj și care au fost folosite anterior în calitate de conturi de salarii sau pentru gestionarea împrumuturilor. Nedeclararea conturilor nu a avut ca rezultat ascunderea de active de la instituțiile relevante, deoarece veniturile transferate prin aceste conturi erau legale și au fost reflectate în declarațiile subiectului.
38. În conformitate cu Legea nr. 65/2023, nedeclararea bunurilor și a intereselor personale nu reprezintă în sine un motiv de nepromovare a evaluării. Articolul 11 alineatul (4) din Lege prevede că, în procesul de verificare a integrității financiare, Comisia poate verifica dacă subiectul a respectat regimul juridic al declarării averii și intereselor personale. Cu alte cuvinte, Comisia verifică respectarea exigențelor referitoare la declararea averii și interesele personale pentru a evalua conformitatea subiectului cu criteriile de integritate financiară stabilite de articolul 11 alin. (3) din aceeași Lege.
39. Comisia a constatat că conturile bancare nedeclarate au fost într-adevăr utilizate pentru a primi salarii și împrumuturi bancare. Nu s-a constatat utilizarea vreunui cont pentru a face depozite, a primi sau a transfera sume mari de bani. Nedeclararea conturilor nu a avut ca rezultat ascunderea unor sume de bani de la autorități, dat fiind faptul că fondurile virate în aceste conturi erau legale și incluse în declarațiile de avere și interese personale.
40. În sensul Legii nr. 65/2023, chestiunea în discuție este soluționată.
 - **Potențiala admitere a unei incompatibilități**
41. La 24 iunie 2011, subiectul a obținut un certificat care îi atestă calitatea de mediator. Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 514/2012 din 8 februarie 2012, subiectul a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Bălți. La 10 februarie 2015, la cererea subiectului, Ministrul justiției i-a suspendat calitatea de mediator.

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

42. Așadar, Comisia a constatat că subiectul a exercitat funcția de judecător timp de trei ani în timp ce deținea calitatea de mediator.
43. Sunt relevante dispozițiile articolului 8 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/1995 privind statutul judecătorului, în vigoare în perioada 2012-2015. Prevederile în discuție ale Legii nr. 544/1995 au fost modificate ulterior, în 2016, într-o nouă redactare. Potrivit normelor în vigoare data presupusei incompatibilități, funcția de judecător era incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau private, cu excepția activității didactice și științifice.
44. Comisia i-a solicitat subiectului să explice presupusa incompatibilitate.
45. Subiectul a declarat că, deși deținea calitatea mediator, nu a lucrat în calitate de mediator. Potrivit Legii nr. 134/2007 cu privire la mediere, în vigoare până la 21 august 2015, mediatorii puteau lucra în birouri individuale sau în birouri asociate de mediatori. El nu s-a înregistrat niciodată ca mediator individual și nici nu s-a asociat la un birou de mediatori.
46. Subiectul a afirmat că termenul „funcție” din Legea nr. 544/1995 ar trebui interpretat în lumina Legii nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public. În sensul Legii nr. 158/2008, un mediator nu este o „funcție”. În concluzie, subiectul a susținut că nu a încălcat normele privind incompatibilitatea funcțiilor.
47. De asemenea, subiectul a declarat că a solicitat suspendarea calității de mediator, pentru că legea îi permitea acest fapt și că anticipa o carieră îndelungată în sistemul judiciar.
48. Comisia nu poate reține argumentele subiectului, potrivit cărora excluderea calității de mediator din noțiunea de „funcție” prevăzută de Legea nr. 158/2008 (care este aplicabilă funcțiilor publice) limitează câmpul de aplicare al articolului 8 din Legea nr. 544/1995, care se referă la incompatibilitatea funcției de judecător cu alte funcții publice sau private.
49. Comisia trebuie să analizeze dacă exercitarea de către subiect a funcției de judecător timp de trei ani, în timp ce deținea calitatea de mediator, dar fără a presta servicii de mediere, a constituit o incompatibilitate care contravine statutului de judecător al Curții Supreme de Justiție, astfel cum prevede articolul 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 65/2023.
50. Incompatibilitatea reprezintă o situație în care aceeași persoană exercită o funcție publică în paralel cu o alta ori când aceasta deține o calitate sau exercită o activitate, în condițiile în care legea interzice acest lucru. Obligația

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

înlăturării stării de incompatibilitate este o măsură care urmărește să asigure un climat de legalitate în exercițiul funcțiilor publice și să protejeze funcțiile care, prin cumul cu altele, nu pot fi îndeplinite în mod adecvat, fiind în detrimentul interesului public (Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 30 ianuarie 2024, § 42). Mai mult, incompatibilitățile previn conflictele de interese (Hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 28 noiembrie 2023, § 71).

51. Având în vedere circumstanțele cauzei, Comisia nu a identificat niciun risc de conflict de interese sau de prejudiciere a interesului public prin faptul că subiectul a deținut calitatea de mediator, dar nu a prestat niciun serviciu de mediere în timp ce a fost judecător.
52. Comisia concluzionează că subiectul nu a admis vreo incompatibilitate care contravine statutului de judecător al Curții Supreme de Justiție, conform criteriului de integritate etică prevăzut la articolul 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 65/2023.
 - **Tranzacții efectuate de către socrii subiectului și transferuri bancare primite de tatăl subiectului și de socrii subiectului**
53. În timpul evaluării, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații suplimentare cu privire la:
 - depozitele bancare făcute de socru;
 - transferuri bancare primite de tatăl subiectului;
 - transferurile bancare primite de socrul subiectului;
 - suma de 36.419 EUR deținută de socrul subiectului;
 - cinci terenuri agricole cumpărate de socru;
 - donație de apartament primită de socrii subiectului;
 - achiziționarea unui autovehicul de către socrul subiectului;
54. Subiectul a furnizat informații pentru fiecare dintre aceste aspecte. Comisia nu a identificat legături financiare în perioada de evaluare între el și părinții săi sau între el și socrii săi. Comisia nu a constatat dubii cu privire la integritatea subiectului care să rezulte din tranzacțiile/activitățile juridice identificate ale persoanelor apropiate acestuia.
55. Răspunsurile subiectului și informațiile obținute în alt mod de către Comisie au răspuns la întrebările acesteia cu privire la aspectele menționate la punctele 26-54 *supra*. Comisia nu a identificat fapte, așa cum prevede

COMISIA VETTING | VETTING COMMISSION

articolul 11 alineatele (2) și (3) din Legea nr. 65/2023, care să îi provoace Comisiei dubii serioase cu privire la corespunderea subiectului cu criteriile de integritate etică și financiară.

VI. Concluzia

56. Pe baza informațiilor acumulate, Comisia propune ca dl Adrian Cerbu să promoveze evaluarea externă, dată fiind lipsa constatării necorespunderii cu criteriile stabilite în articolul 11 din Legea nr. 65/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicarea

57. Potrivit articolului 23 alin. (3) din Regulament, prezentul raport va fi expediat subiectului prin poștă electronică și Consiliului Superior al Magistraturii, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială concluzia dacă subiectul corespunde criteriilor de integritate etică și financiară.
58. În termen de cel mult trei zile de la aprobarea acestui raport, Consiliului Superior al Magistraturii i se va prezenta un exemplar original pe hârtie al acestuia, împreună cu o copie electronică a dosarului de evaluare care va conține toate materialele aferente evaluării acumulate de Comisie.
59. Potrivit articolului 16 alin. (5) din Legea nr. 65/2023, în termen de trei zile de la adoptarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a unei hotărâri pe baza articolului 17 alin. (2) din Legea nr. 65/2023, prezentul raport va fi publicat pe site-ul oficial al Comisiei, cu măsurile de precauție corespunzătoare pentru protecția vieții private a subiectului și a altor persoane.
60. Prezentul raport de evaluare a fost aprobat de Comisie cu majoritate de voturi, la 19 martie 2024, și semnat pe baza articolului 8 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 65/2023.

Scott BALES

Președinte